

Дебати ПО-КИЇВСЬКИ

№3 (12), березень 2010 року

Представляємо нову спільну книгу Боярського Назарія та Наумова Сергія!

28 березня 2010 року мала місце одна дуже цікава подія, а саме – презентація нового навчально-методичного посібника під назвою **"Використання освітньої технології «дебати» при навчанні прав людини"**, яка відбулася в рамках V Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини "DOCUDAYS UA"...

Це не зовсім типова книга по дебатах, які Ви могли бачити раніше. Вона **має ряд особливостей**. Наприклад:

✓ автори видання – Назарій Боярський та Сергій Наумов – досвідчені дебатели, судді, тренери та методисти двох різних держав – України та Росії відповідно. А тому **книга ввібрала в себе передовий досвід** обох країн;

✓ автори **звертають значну увагу на дебати як на освітню технологію**, а не як на риторичну гру, що прийнято робити серед організаторів-дилетантів у дебатному середовищі. З педагогічної точки зору показано можливості та переваги використання дебатів під час навчально-виховного процесу;

✓ посібник містить **детальний опис рідкісних дебатних форматів** та основ їх суддівства, а також перелік тем для дебатування;

✓ дана книга вперше в історії дебатних навчально-методичних видань детально показує **як використовувати дебати при навчанні прав людини**.

Щиро вітаємо авторів з новим напрацюванням та бажаємо подальшої співпраці, натхнення та успіху! А усім дебатерам радимо по-швидше ознайомитись з новим надзвичайно корисним та цікавим навчально-методичним посібником!

З повагою, **Редколегія**

ВІТАЄМО

з Днем народження!

з Пасхою!

ВМГО «Дебатна Академія» від всієї душі щиро вітає тих щасливчиків, які святкують свій День народження у прекрасний теплий сонячний весняний місяць березень. Бажаємо вам міцного здоров'я, шаленого кохання, надійних та вірних друзів, мирного неба над головою та простого такого відчуття людського щастя.

Пам'ятайте про те, що дружна дебатна спільнота завжди готова розділити з вами як сумні, так і радісні хвилини вашого життя. Любіть і цінуйте один одного не за щось, а навпроти всьому!

У березні свій

День народження святкували:

*Скиба Олександра – 19 березня;
Кузнєцов Максим – 24 березня;
Кополович Валентина – 28 березня.*

У ці урочисті святкові дні сердечно вітаємо вас, дорогі дебатели, з Воскресінням Христовим, з Великоднем, і нехай царюють у ваших серцях радість і душевний спокій. Нехай Господь допомагає вам у всіх ваших починаннях, а Янгол Хранитель боронить вас від бід та нещасть, хвороб та злих людей.

Хай воскреснуть в наших душах віра у людей, порядність, розуміння, готовність прийти на допомогу, ввічливість та інші чесноти, що втрачають цінність цьому бентежному світі!

29 березня свій

День народження святкувала

Садома Олена –

лідерка дебатного руху Хмельниччини, досвідчена дебатарка та просто чарівна дівчина!

Дорога Олена, від імені всіх дебатерів України щиро вітаємо тебе з Днем народження!

Хочеться сказати багато гарних слів у твою честь – подякувати за те, що розвиваєш дебатний рух України; за те, що представляєш нашу державу на міжнародних дебатних заходах...

А ще хочеться побажати тобі успіху, натхнення та вдачі у всіх твоїх благих починаннях! Хай доля посміхається у всьому, що ти робитимеш!

Вір у добро та добрих людей і хай тільки вони зустрічаються тобі у житті!

ДИВОВИЖНІ ЗАКОНИ СВІТУ

Нещодавно більшість населення нашої (та й не тільки!) держави відзначали чарівне свято – День сміху, або ж День дурнів – кому як більше до вподоби... У цей день усі розігравали один одного, жартували та весело проводили час – і це чудово! Адже в нашому бентежному світі так рідко знаходиться час для подібних веселощів, чи не так? Особисто мені здається, що смішне та комічне оточує нас скрізь – треба лише навчитись помічати! Наприклад, у правових нормах різних країн...

- ✓ В штаті Алабама (США) дозволяється їхати по зустрічній смузі при ввімкнених фарах.
- ✓ В Сальвадорі особа, яка була спіймана на управлінні автомобілем в нетверезому стані, може бути засуджена до розстрілу.
- ✓ В штаті Арканзас (США) не можна утримувати у ванній крокодила (алігатора).
- ✓ В Франції ні один власник не може назвати своє порося Наполеоном.
- ✓ В Каліфорнії (США) заборонено співати фальшиво.
- ✓ В штаті Айдахо (США) для чоловіків вважається протизаконним дарувати своїй коханій коробку цукерок, яка важить менше 22 кг.
- ✓ В штаті Вашингтон (США) не дозволяється займатись коханням з незайманою дівчиною.
- ✓ В Лондоні в приміщення парламенту Великобританії заборонено помирати.
- ✓ Українські чиновники можуть лише позаздрити закону штату Вірджинія (США). Цей закон встановлює, що ніхто не може давати або отримувати хабарі, за винятком депутатів...
- ✓ У Західній Вірджинії (США) заборонено спати в потязі.
- ✓ В Арізоні (США) в одному будинку не може мешкати більше шести дівчат, інакше це приміщення визнають будинком розпусти.
- ✓ Батьки мають право не оплачувати лікування своїх дітей, якщо зможуть довести, що вони молилися за їх одужання. Цей закон діє в Індіані (США).
- ✓ В штаті Індіана (США) заборонено приймати ванну з вересня по березень.
- ✓ Дуже цікаво підійшли до визначення степеня сп'яніння у Канзасі (США). Там кожен вважається тверезим, доки не впаде.
- ✓ В штаті Айова (США) на людях ви зобов'язані посміхатись.
- ✓ Згідно закону Австралії бари повинні надавати конюшню, корм і воду для коней відвідувачів.
- ✓ В штаті Оклахома (США) незаконно займатись коханням до одруження.
- ✓ В одному з міст штату Нью-Мексіко (США) жінкам заборонено з'являтися небритими в громадському місці.
- ✓ Закон штату Монтана (США) забороняє на подвір'ї власного будинку після заходу сонця займатись коханням повністю голими. Якщо на чоловікові є хоча б шкарпетки, то порушення закону не буде.
- ✓ В Лос-Анжелесі (США) заборонено облизувати жаб.
- ✓ В Пітсбурзі (Пенсильванія) вас негайно заарештують, якщо ви ляжете спати в холодильник.
- ✓ В Вермонті (США) жінки не мають права "одягати" вставні щелепи без письмової згоди їх чоловіків.

А наостанок хочу побажати Вам усім гарного настрою і позитиву по життю, адже доведено, що оптимісти живуть довше, а головне веселіше. І нагадую, що яким би не був закон – його потрібно виконувати!!!

Матеріал підготував **Боярський Назарій**

Дебатери України просять слова у Британського парламенту

Для більшості з нас (!) нагодою відвідати нове місто зазвичай стає черговий дебатний турнір. Звичайно, приємно додавати до «місць» ВКонтакті чи “Where I’ve been” у Facebook нові міста, а потім порівнювати, у кого більше... Але Лондон для дебатера – місто особливе!

Не менш особливим, звичайно, став привід його відвідати! Першого місяця весни цього року «Австралійські дебати приїхали до Лондону!». За цим гаслом дебатели Європи побігли бронювати квитки. Дійсно, чому б не зіграти за нехарактерним (зовсім) для європейців Австрало-Азіатським форматом, який є точною копією Світового шкільного? Сумніви, чи воно того варте розвіювало те, що команди можна було формувати абсолютно вільно. Британці, звичайно, могли похвалитися єдністю своїх команд – по три колеги, а от уся інша (східна для них) Європа, збирала команди «з чого було» або «з чого хотіли».

Наступною особливістю формату став вибір тем. На кожний раунд команди отримували по три теми (магічне число, еге ж), одну з яких мали право ветувати, а інші дві розставляти за вподобанням. Якщо команди заветували різні теми, то дебатували ту, що лишилася. Коли ж заветували однакові, якщо вподобання співпадали, йшли грати, а якщо ні – кидали монетку. Цікавий підхід. Єдине коли він спрацював не так як хотілося, коли наші опоненти заветували тему про те, що треба дозволити продавати немовлят.

Півфінали основного брейку («нейтівів», звичайно) та фінал «англійської як іноземної» відбулися в пречудовому будиночку *Dartmouth House*, який засновник *English Speaking Union*’а (благодійна організація–організатор), Сер Евелін Ренч, придбав у 1926 році. Президентом її є сам Принц Філіп Герцог Единбурзький, а очолює Лорд Хант Вірральський. Не факт, що ці імена вам багато

скажуть, ну хіба що, на титули знайомі ви багатозначно похитаєте головою, але от пан Вінстон Черчіль теж очолював *ESU* з 1921 року.

Шоколадні трофеї (кубок і а-ля пляшку Бейлізу) отримали команди «Югославія» у складі Мілана Вігневича (Сербія), Маноса Мачопулоса (Греція) та Філіпа Добраніча (Словенія), а також оксфордська (хто б сумнівався) команда у складі Алекса Джаста, Алекса Ворсніпа та Льюїса Айву, яка обіграла кембриджську (ще більший сюрприз). Насправді, дійсно, результати були не дуже передбачуваними, адже на турнір з’їхалися «потрусити стариною» такі «зірки» й чемпіони Європи чи Світу як Анна Валкеринг із Нідерландів, Іза Льове з Німеччини, Сем Блок з Кембріджу, Віллард Фокстон із Шотландії, Бранка Марусич із Сербії, Джен Окар із Туреччини.

На закінчення можна лише додати, що турнір, звичайно, був сам собою особливий. Але значного антуражу йому надавало самобутнє, вібруюче, цікаве й давнє місто, дебатна столиця світу; старенький, сповнений темношкірих іммігрантів, але такий традиційний Лондон...

Голова міжнародного відділу,
Кіра Шиманська

Трішки БЕЗУМСТВА, березневого безумства...

Відкритий Дебатний Турнір «Березневе Безумство» ще з минулого року отримав славу по-справжньому божевільного й непередбачуваного заходу. Проте все ж важко було повірити, що все буде настільки! Не маючи на думці нічого лихого, автор, разом з тім-мейтом, знайшли місце проведення турніру. На цьому звичний порядок проведення дебатних заходів і закінчився, а розпочалося справжнє божевільня: організатори в білих медичних халатах, тім-мейти, які змінюються кожного раунду, включно з фіналом, неординарні резолюції (здебільшого відкриті та напівзакриті) і, звичайно, двадцятихвилинне знайомство учасників один з одним, яке добряче допомогло всім прокинутися й увійти в курс справи. Однак це звісно не вичерпний перелік креативних ідей організаторів. Не можливо забути оригінальні стінгазети, на яких кожен охочий міг залишити свої враження. А також те, що переможців фіналу визначали не судді, а аудиторія – шляхом таємного голосування!

Фінал, до речі, був жвавим і цікавим. Його учасники не шкодуючи сил демонстрували, на що вони здатні, намагаючись будь-якими засобами завоювати прихильність глядачів. Очікування присутніх фіналісти виправдали, організатори також залишилися задоволені.

А далі – нагородження переможців, вручення цінних призів, «цікавих кубків», вручення посвідчень новим членам «Дебатної Академії» ну і, звісно, урочисте закриття турніру та традиційний «брифінг» організаторів у піцерії «Челентано»...

На жаль, рано чи пізно, все завершується, але пам'ять про ВДК «Березневе безумство - 2010» ще довго буде жити в серцях організаторів, учасників і суддів турніру. Адже перед усіма стоїть важливе завдання – продовження безумних дебатних ідей і традицій...!

*Переможець Турніру і справжній безумець,
Поптанич Юрій*

Репортаж з Дебатної Школи у "КРОК"

Прямий репортаж з місця подій! Нове божевілья цієї весни! Не встигли ще пташки повернутися додому, як нашим відчайдушним дебатерам весна вже розігріла кров, штовхаючи їх на ще більш шалені вчинки, ніж зазвичай. Прямо тут і зараз ми бачимо, як троє молодиків — Сидоренко Вадим, Руденко В'ячеслав та Боярський Назарій — не сподіваючись на вінки слави, майже на голому ентузіазмі запалюють любов до дебатів у серцях восьми сміливців, що знайшли в собі насагу цієї ранньої для них суботи, прориваючись крізь сніг та вітер, по ожеледиці, прийти на початок нової хвилі дебатного життя в Університеті економіки та права "КРОК". Що ж, не кількістю, а якістю, панове...

"Зима цієї весни вийшла на славу", але не дивлячись на холодну погоду все проходить дуже палко! Вже видно перші вогники в очах людей, що зайняли свої місця в аудиторії. Пішли перші привітальні слова організаторів та відповідальних за студентське самоврядування. Проходить кілька хвилин і вся увага переходить на головну персону цього дня — Назарія Боярського, який має задоволення бути тренером та ведучим Дебатної Школи в університеті "КРОК". Відбувається знайомство учасників з тренером та між собою — тепер вже маємо певне уявлення про тих, з ким доведеться пройти цей шлях. Також "свіжа кров" висловлює свої очікування від подальших тренінгів. Й... переходимо до найцікавішого! А саме змістовної частини занять.

Як потім зазначать молоді дебатири, цей тренінг не має майже нічого спільного зі стандартною лекцією. Зараз аудиторія майже сама визначає що є дебати й чим вони відрізняються від таких видів комунікації, як звичайна розмова, дискусія або ж суперечка.

Ось тренер дає ще трошки з теорії ораторської майстерності та логіки. А далі - читає унікальну міні-лекцію по різних дебатним форматам та їх ключовим відмінностям. Тепер усі поспішають на каву-брейк. Усім настільки сподобалась маленька, але тепла, затишна та наповнена ароматом кави кімната, що вирішено до кінця Школи перебратись до неї...

Прямо зараз на наших очах відбувається тренувальна побудова стверджувальної лінії аргументації. Поступово, крок за кроком учасники бачать ще більше, розуміють ще глибше. Відбувається презентація результатів мозкової праці учнів — семихвилинні промови, що мають на меті переконати нас у введенні смертної кари в Україні. Й ми маємо змогу побачити, що учасники, як губки, дуже швидко та якісно всмоктують нову інформацію та відразу ж застосовують її на практиці. Дійство набирає більших обертів!

Боярський Назар присвячує ще деякий час поясненню різних рівнів спростувань аргументів, що є дуже корисною інформацією для представників опозиції і не тільки. Далі ми переходимо до одного з найцікавіших етапів сьогоденного навчання — першої в їх житті гри у дебати!

Резолюція надана досить цікава - "Ця палата заборонить силіконові імплантанти". Учасники вже збираються з думками, в їх буйних головах уже народжуються слова, що через п'ятнадцять хвилин перевертатимуть наші світогляди!

І ось починається гра. Всі напружено слідкують за кожним словом промовця, миттєво реагуючи пунктами інформації на всі неточності або несурязиці, що виникають під час виступу дебатерів. Як ми можемо помітити, новачки ще тільки знайомляться зі стандартами дебатної дисципліни, тому дійсно нагадують дітей, на яких таймкіпер сичить щоразу, як з'являється щось гучніше, ніж голос поточного промовця.

Гра доходить кінця й Назарій, що є суддею даної гри, одразу ж переходить до аналізу. Достатньо поблажливого, але безумовно чіткого та змістовного.

Що ж, хоча може здатися, що все тільки починається, але Школа добігає кінця. "КРОК" отримав хороший старт для створення свого власного дебатного осередку та потужний поштовх до розвитку. Зарядженні новими враженнями, цілями та бажаннями новачки дебатного світу потроху починають розходитися по домівках. Але їх думки зайняті лише одним - "Дебати! Враження! Новий світ!"

Вела репортаж, Валерка Веселка

Хочеш грати - шукай дебати у Драгоманова

"Хочеш грати - шукай дебати" - саме під таким девізом пройшла Дебатна Школа в Інституті соціальної роботи та управління Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Студенти з трьох інститутів (історичний, філософський та соціальна робота) взяли активну участь та показали свої здібності та можливості.

Як початківцям їм було цікаво "Дебати - що це? як це? де це? і взагалі це безпечно?" В ході нашої школи, яка тривала 16-17 березня тренери відповіли на всі хвилюючі питання.

Першого дня, 16 березня Президент Київського відділення ВМГО "Дебатна Академія" Назарій Боярський провів цікавий тренінг для початківців у дебатній справі. Як не дивно, у драгоманівців слово "дебати" викликало такі асоціації як суперечка, дискусія... Але тренер чітко відмежував ці поняття, адже дебати мають низку правил та особливостей. Саме цьому й була присвячена основами частина, не дивлячись на велику кількість дебатних форматів акцент було зроблено на Британський формат парламентських дебатів.

Наступного дня 17 березня учасники мали змогу застосувати отриману інформацію на практиці. Перший раунд мав доволі серйозний характер, тому що студенти обговорювали актуальну для них тему: "Ця палата скасує навчально-кваліфікаційний рівень спеціаліст". Ця тема викликала певні труднощі в обговоренні, але досвідчена дебатерка – Авраменко Валерія – змогла допомогти подолати їх.

Після такої напруженої теми студенти побажали трохи сміху, тому тема другого раунду нагадувала "фан", не дивлячись на це, промови були структуровані та змістовні - це потішило суддю та внесло ясність у досягнення учасників.

Після довгої суперечки судді та голови організаційного комітету, все ж таки було обрано два студенти, які виявились більш переконливими у своїх промовах. Ними як не дивно стали студентки першого курсу Інституту соціальної роботи та управління Палас Віолетта та Мухатова Анастасія. У подарунок усі учасники отримали сертифікати,

які засвідчують участь у Дебатній Школі та нещодавно видану книжку Назара Боярського, яка завжди стане всім у нагоді. А дівчата-переможці, як бонус, отримали кружки всі із фірмовим написом - "Хочеш грати - шукай дебати".

Саме цей захід став першим та вагомим кроком у розбудові дебатного осередку НПУ імені Драгоманова, тому хочу висловити подяку ВМГО "Дебатна Академія" та дирекції Інституту соціальної роботи та управління. Сподіваюсь наша співпраця буде плідна та успішна!!!

З повагою, Валерія Гантова

Актуальність шкільних дебатів

Я довго роздумувала над темою моєї статті, хотілось розказати щось цікаве та нетипове для даного видання, от тому й дотягнула подачу статті до останнього критичного моменту. Коли я з Назаром Боярським, Світлоною Рогановою та Кірою Шиманською розпочинали випуск бюлетеня, то покладали великі надії на нього, сподіваюсь, що усі вони виправдаються та дане видання матиме довгу та успішну історію. І мені дуже приємно, що я маю нагоду звернутись до всіх дебатерів та підняти важливу тему, про яку сьогодні мало говорять...

Хтось із вас нещодавно відвідував школу? Заходив до класу та слухав, як проходять уроки, про що розмовляють учні та які в них інтереси? Насправді, думаю, що окрім деяких активістів, ніхто цього не робив. А варто було б. Бо тоді б відповіді на деякі питання здалися вам очевидними й усе стало на свої місця. Як не прикро це говорити, але інтереси нашої молоді зводяться до реаліті-шоу, красивого та *брендового* шмаття, до мління за відомими співаками та фільмами. І якщо захоплення останніми для всіх поколінь є нормальним, то от щодо модних речей варто посперечатись. Наразі, майбутнє покоління навіть немає жодного бажання чи потреби чинити супротив старим правилам, от яку субкультуру породило останнє покоління? Емо? Смішно, єдина ознака, що їх вирізняє серед інших – це те ж саме шмаття. Хлопці оновлюють свій стиль частіше за дівчат, стрижуться лише по модним у своєму колі журналам, прискіпливо обирають речі в магазинах та з годину збираються перед виходом. Насправді я не маю нічого проти красивого та стильного вигляду, якщо він відображає внутрішню філософію, але я з докором ставлюсь до тих, хто вдягається заради того, щоб просто вдягатись модно.

Маючи можливість викладати у школі, моя подруга підтвердила мої висновки щодо нашої молоді. Їх знання є поверхневими та уривчастими – от власне про що я хотіла поговорити в цій статті. Якість викладання в школах знаходиться на низькому рівні, у

педагогічні університети вступають лише ті учні, досягнення яких свого часу були нижче середнього рівня. Звісно, очікувати від таких професіоналів відповідальності та якіності просто абсурдно. Як може Катя Петрова, що мала лише трійки у школі, розкрити суть „Божественної комедії” Данте? Або ж Вася Іванов, що був першим спортсменом в школі, пояснити рівняння реакції з органічної хімії? І як самі діти можуть зацікавитись тим, що написано в підручнику, якщо сам викладач банально не розуміє і не хоче розуміти.

І варто зрозуміти: ніхто даної ситуації змінювати не збирається, оскільки вона вигідна. Кому потрібні розумні люди? Ясно, що нікому. А що тоді робити? Якщо не хочете, щоб нашої країною управляли інтелектуалофоби, подумайте, що можна зробити, що можна виправити? Для початку просто зайти у школу й почати говорити.

І ми, як дебатери, вміємо це робити красиво, вишукано та двозначно. Тому кому, як не нам з вами почати щось змінювати? Мені дуже подобається фраза Павла Гудімова про те, що наша країна – це суцільний друшляк, в якому багато дірочок і їх усі треба залатати. Завдання молодого та окріплого покоління, тобто нашого, є латання цих дірочок, нехай не всіх одразу; варто поступово та ретельно закривати одну за одною, потім ще наступну – і згодом залишиться лише декілька як нагадування про їх колишню величезну кількість. Шкільні дебати і є якраз отим з варіантів „як можна залатати дірочку”, адже організовуючи турніри та тренінги ми мотивуємо їх думати, критично мислити, а як відомо, таке вміння і є ознакою інтелектуально розвиненої людини. Особистість – це індивід, що вміє творчо та незалежно думати. І краще за все починати ще змалку, не дарма в Європі у деяких школах викладаються зовсім нетипові дисципліни – культурологія, історія кіно й інші їм подібні. Тому особиста порада від мене – це не нехтувати таким особливо важливим напрямком діяльності ВМГО „Дебатна Академія” як шкільні дебати.

З повагою, *Олексієнко Ліза*

Шкільні дебати у м. Вишневе - перші успіхи!

Як відомо, один із стратегічно важливих напрямків діяльності ВМГО «Дебатна Академія» - це розвиток шкільних дебатів. Маючи вже певні успіхи роботи зі школярами в Києві, Київське відділення взялося за поширення дебатів серед школярів м. Вишневе.

Саме з цією метою, 18 березня 2010 на базі Вишневської ЗОШ №2 була проведена зустріч з представниками учнівського самоврядування та педагогами загальноосвітніх шкіл м. Вишневе. На зустрічі, яку проводив Президент Київського відділення ВМГО «Дебатна Академія» Боярський Назарій, було роз'яснено особливості та переваги освітньої технології «дебати» як для учнів, так і для вчителів. В результаті було домовлено провести перший дебатний навчальний семінар та показову гру серед школярів 29 березня 2010 року за загальним напрямком «Роль учнівського самоврядування в освітньому процесі».

І вже 29 березня приблизно 30 представників учнівського самоврядування мали змогу взяти участь у тренінгу по Всесвітньому

шкільному формату, який проводила Нікішина Анна, та зіграли за темою «Ця палата вважає, що права учнівського самоврядування мають бути розширені».

У ході палких дебатів учні визначили основні проблеми, з якими вони стикаються у навчальному процесі та обговорили можливі шляхи вирішення їх, ті аспекти, в яких саме повноваження учнівського самоврядування мають бути модифіковані.

Навчальний семінар 29 березня став другим етапом у спільному проєкті Київського відділення ВМГО «Дебатна Академія» та Департаменту молодіжної політики громадської організації «Інститут суспільно-політичних досліджень». Наступним етапом буде проведення турніру за Всесвітнім форматом шкільних дебатів серед учнів міста.

Тож побажаємо усім організаторам, педагогам та учням успіху та натхнення в поширенні дебатного руху в м. Вишневе!

*Навчала учнів дебатам,
Нікішина Анна*

Дебатні offоризми

Корупція – це один із смертних гріхів.

*Мартин Андрій,
Львів*

Два плюс два –
четыре, может
быть и пять.

Кира Шиманская

Силиконовые
имплантаты
как подушки
безопасности!

Цитирую... ну
примерно!

Студент – це інтелігенція.

Яким є сильний промовець?

Почну свій невеликий нарис з констатації того, що ідеальних промовців не існує. Кожен має свої сильні та слабкі сторони. При чому одні й ті ж самі характеристики гравця можуть розглядатися і як позитивні, і як негативні. Так, високий темп мови може зіграти з вами злий жарт, якщо Ви граєте за форматом Парламентських дебатов, але без нього не вижити в швидких політичних дебатах. Інший приклад. Манера виступу гравця може одночасно викликати стан екстазу в одного судді та, водночас, бажання затулити вуха та очі – в іншого.

Цей вступ має на меті продемонструвати лише одне – «сила» або «слабкість» промовця в дебатах є поняттям відносним. Дану тезу слід мати на увазі, сприймаючи думки, які будуть висловлені нижче.

Дуже часто показником високого рівня майстерності промовця вважають його харизму та презентацію. Однак, на мій погляд, це хибна думка. Риторичні навички – це лише «обгортка». Звичайно, промовець повинен володіти ними на певному мінімальному рівні, який би забезпечив адекватну «доставку» його думок до слухачів. В іншому разі, його промови втрачатимуть сенс. Однак, гіпертрофований рівень риторичних навичок промовця не перетворює його на промовця більш високого рівня. Це лише дозволяє йому підвищити ступінь ймовірності того, що його ідеї будуть почуті суддями, опонентами та глядачами. Разом з тим, я неодноразово був свідком того, коли промовці намагалися використати свої риторичні здібності для того, щоб компенсувати нестачу змісту в їхніх промовах. Але ще більш прикрим є те, що практично в усіх подібних випадках, судді оцінювали гру таких промовців високими балами та віддавали перемогу їхнім командам. На мій погляд, такі рішення є неправильними. Ситуації, коли промовці експлуатують свої риторичні навички, викликають в мене одну аналогію. В американському баскетболі є такий термін, як «scorer». «Скорерами» називають гравців здатних здобувати значну кількість очок упродовж гри. Однак, дуже часто такі гравці досягають високого показника в графі «Набрані очки», лише завдяки дуже великій кількості кидків, демонструючи низький процент влучань. Таким чином, гравець, маючи високі індивідуальні показники, разом з тим має низький коефіцієнт корисної дії та не впливає позитивно на командну гру. На мій погляд, промовець, що зловживає своєю презентацією, нехтуючи змістом промови, так само має низький коефіцієнт корисної дії та не має позитивного впливу на командну гру. Відтак, навіть якщо його презентаційні здібності сягають рівня Джона Кеннеді чи Тоні Блера, подібні промови не повинні оцінюватися високим індивідуальним балом.

Отже, не яскрава презентація робить промовця сильним. Таку «функцію» виконують інші якості та риси. На мій погляд, вони такі.

Підготовка. Сильний промовець готується до турніру, в якому збирається брати участь. Підготовка може бути різною залежно від формату дебатів, резолюцій, особливостей турніру та політики його організаторів. Але в будь-якому випадку він не

приходить на турнір стерильним. Сильний промовець вдосконалює свої навички у період між турнірами.

Рефлексія. Для сильного промовця зіграний раунд чи турнір не завершується з його останньою хвилиною. Сильний промовець аналізує свою гру, знаходить свої помилки та більш ефективні варіанти ведення гри.

Участь у командній роботі. Сильний промовець завжди пам'ятає, що він частина команди, що не існує іншої перемоги, окрім перемоги команди, як і не існує іншої поразки, окрім поразки команди. Для сильного гравця команда одна з найвищих цінностей в дебатах.

Знання свого особистого опонента. Сильний промовець грає в дебати не для того, щоб довести щось кому-небудь, і не для того, щоб перемогти чи принизити когось. Для сильного промовця, за великим рахунком, основним опонентом є не промовці з іншої команди, а він сам зразка минулого раунду, минулого турніру, минулого місяця, минулого року.

Психологічний стійкість. Сильного промовця не зупиняють локальні невдачі. У нього завжди є мотивація грати далі.

Послідовність промови. Сильний промовець робить свій виступ послідовним. У промові повинна бути внутрішня логіка і структура, що враховує особливості формату дебатів та контекст конкретного раунду.

Топічне мислення. Такий тип мислення характерний для юристів. Його сутність полягає у «відсіюванні» обставин, що мають юридичне значення та можуть вплинути на вирішення справи, від обставин, що такого значення не мають. У дебатах практично завжди обговорення певної проблеми вимагає звернення уваги до інших дотичних проблем. Слабкі промовці дуже часто змішують площину дискусії у бік дотичних проблем, нехтуючи генеральним питанням дебатування. Сильний промовець завжди тримає у фокусі своєї уваги основну проблему, з приводу якої відбувається дебата, та приділяє дотичним проблемам мінімум уваги.

Тактичне мислення. Під тактичним мисленням розуміється вміння бачити структуру гри, структурні компоненти в своїй позиції й позиції своїх опонентів, і виходячи з цього, - приймати ефективні рішення. Слабкий промовець відбиватиме всі п'ять пунктів плану опонентів, а сильний – «знайде» аргумент, який зруйнує весь план та зекономить час для інших атак.

Швидкість мислення. Існує думка, що хокей – це найшвидша гра в світі. Мабуть люди, які так кажуть, просто не грали в дебати. Навіть, реактивний Павло Буре не зможе зрівнятися з швидкістю думки та швидкістю звуку. Дебати – це дуже швидка гра. В якій усе вирішують секунди. Слабкий промовець до останньої хвилини промови свого опонента ставить собі питання «Що мені казати?». Сильний промовець знає як відбивати аргумент свого опонента, почувши його. Промовець може приймати швидкі рішення упродовж раунду тому, що він взагалі швидко думає. Швидкість можна підвищити шляхом самопідготовки. У будь-якому разі вона вирішує дуже багато. Якщо не все.

Костинтин Задоя

StudNews

результатами якого надати пропозиції Міністерству", - сказав міністр освіти і науки України під час зустрічі із представниками органів студентського самоврядування в Києві 28 березня.

"У питанні призначення і виплат студентських стипендій слід відійти від "зрівняйлівки", - відзначив Дмитро Табачник, наголосивши, що ті, хто мають хоча б одну трійку, не повинні мати права на отримання стипендії. "Необхідно чітко розділити стипендії на соціальні та академічні (стипендії, що будуть стимулювати творчу, наукову, дослідницьку діяльність), розробивши відповідні критерії їх отримання", - запропонував міністр.

Жоден український університет не потрапив у тисячу кращих вузів планети

Тільки в одному з трьох авторитетних рейтингів кращих ВНЗ планети можна знайти українські вищі навчальні заклади.

Києво-Могилянська академія займає почесне 2055 місце в рейтингу, на 1346-му місці - Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

На думку Френсіс Кернкросс, ректора коледжу Екзетера Оксфордського університету, причиною цього є висока корумпованість викладачів українських вузів, надмірне зловживання вивченням теорії на шкоду практиці й небажання українських професорів стежити за останніми досягненнями світової науки.

Крім того, ректор зазначила погане знання англійської мови як студентами, так і викладачами - а це, на її думку, дуже важливо.

Вихід із ситуації Френсіс Кернкросс бачить у переході на платне навчання. За її словами, держава повинна підтримувати тільки найбільш необхідних студентів.

Табачник попросив студентів провести референдум з питань стипендій

Дмитро Табачник пропонує здійснити перерозподіл студентських стипендій в межах існуючого стипендіального фонду, а пропозиції щодо стипендіальної реформи попросив підготувати самих студентів

"Щоб на адресу Міністерства освіти і науки України не надходили звинувачення у необ'єктивності реформ, вважаю, що органи студентського самоврядування, студентські профспілки повинні провести всеукраїнський референдум щодо студентських стипендій, за

Студентські та молодіжні організації України звернулися до керівництва держави з клопотанням щодо вирішення житлової проблеми молоді.

У своєму зверненні молодь нагадує передвиборчі обіцянки основних політичних гравців щодо забезпечення житлом і просить забезпечити фінансування на їх реалізацію під час прийняття бюджету.

Звернення адресоване Прем'єр-міністру України Азарову М.Я. та Міністру фінансів України Ярошенко Ф.О.

Звернення починається такими словами: "До Вас звертаються представники найпотужніших молодіжних організацій України. Наше клопотання безпосередньо стосується ваших рішень та діяльності новоствореного уряду.

З 2007 до 2010 року усе залишається без змін. В Україні і надалі відсутні такі місця роботи, де молода людина може заробити на квартиру, навіть у кредит. Єдине виключення – стати власником бізнесу...але чи під силу це багатьом молодим людям, і чи є таке суспільство справедливим? Саме тому, сьогодні понад 50% молодих людей мріють виїхати з України."

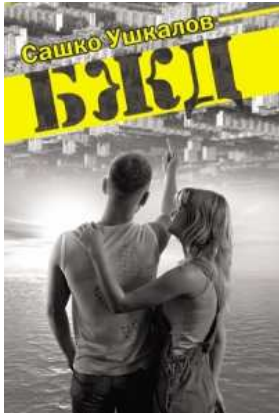
Від імені ВМГО "Дебатна Академія" дане звернення підписала Президент Організації – Олександра Матвійчук.

Матеріали підготувала Сабова Анастасія

КНИГА МІСЯЦЯ

Сашко Ушкалов «БЖД»

Роман харків'янина Сашка Ушкалова «БЖД» сміливо можна назвати одним з найкращих в рейтингу так званого «українського молодіжного роману». Автор має дуже виразний, «свій» стиль, його метафори завжди вдалі й дотепні, роман приємно читати, отримуючи естетичну насолоду просто від

тексту, навіть якщо сюжет не подобається.

«БЖД» – це весела безпритульність, помножена на свободу. Як і будь-який молодіжний роман, він показує читачеві гасло покоління автора. В покоління Ушкалова таке гасло – «ми хочемо жити, а не виживати». З таким життєвим принципом головний герой Баз, його друг Ікарус, «одна дівчина з психологічної служби довіри» і кіт Мяудзедун, «з якого постійно випадала шерсть і виходили гази», вирушають на пошуки справжньої свободи, справжнього кохання, туди, де відбувається власне життя.

На сторінках роману-подорожі їм трапляються друзі й вороги, сектанти, колишня проститутка, яка заробляє гроші на ліки хворій мамі та собі на горілку, вчителі, роботодавці, рекламні агенти та ще багато позитивних і негативних персонажів.

ФІЛЬМ МІСЯЦЯ

«Час прощання» (Франція, 2005)

Мельвіль Пуло Жанна Моро
ВРЕМЯ ПРОЩАНИЯ
фільм Франсуа Озона

Безспірно, Франсуа Озон – надзвичайно талановитий, ніжний та інтелектуальний режисер. Фільм «Час прощання» – чергове підтвердження цьому...

Молодий успішний фотограф дізнається, що він смертельно хворий. Ця звістка змушує його переглянути своє життя і відношення до близьких йому людей – молодих коханців, сестри, з якою вони посварилися, батьками.

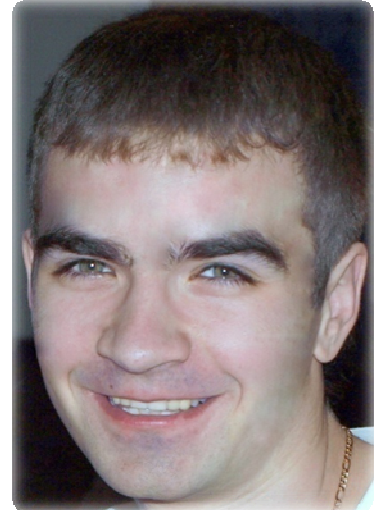
Не дивлячись на сумну тематику, «Час прощання» – дивовижно світлий фільм. Стрічка не нудна, але одноманітна; не гламурна, але гарна; не оригінальна, але і не стереотипна...

«Час прощання» з ким? Можливо, з самим собою? Адже час спливає... і якби про себе не забути...

КОЛОНКА ПРЕЗИДЕНТА

Зі мною на одному курсі навчається один хлопець – внук колишнього народного депутата. Навчається на платній основі, "творить", що хоче, але все йому прощається. Чому? Подумайте:)

Власне з ним я не спілкуюсь і сьогодні вдруге за чотири роки розмовляв. А відбулось це за таких обставин...

Аудиторію, де у нас проходять лекційні заняття, нещодавно відремонтували і встановили прапор України з тризубцем на наконечнику. Не

знаю чого, але сьогодні цьому хлопцю здумалось начепити зверху на нього якусь шапку, яка так довго валялась по кутках, що перетворилась у брудну ганчірку! Ні хто з моїх однокурсників навіть не звернув увагу на те, що вона там висить – байдужість... А мені стало боляче і образливо за нашу державу, яка (!) піклується за мені і за всіх нас. Адже це Україна дала квартиру і статки (чи може й сам взяв...) діду цього хлопця, якими він тепер користується; це Україна оплачує навчання близько 70 моїх однокурсників, в т.ч. і мене, що навчається на бюджеті. Ви можете мені заперечити, що я "роздуваю з мухи слона"... Не думаю. Як на мене, то у дії цього хлопця та бездіяльності інших проявляється справжнє ставлення до неньки-України!

В березні Україну з концертом відвідала Цезарія Евора. Я не чув її співу, але проникся до неї глибокою повагою. Я знаю, що всі свої гонорари вона жертвує в бюджет своєї надзвичайно фінансово бідної батьківщини – Островів Зеленого Мису. Кажуть, що на ці кошти і функціонує система середньої освіти Островів. Сама ж Цезарія має лише будинок і два недорогих авто.

Згадався Оскар Уайльд: «Який сенс людині отримувати весь світ, якщо вона втрачає власну душу?»

Боярський Назарій,
Президент Київського відділення
ВМГО «Дебатна Академія»

Одеське відділення: дуже серйозно

10 червня 1997 року була зареєстрована громадська організація Центр сприяння інтелектуальному розвитку «Диспут-клуб», яка була регіональним дебатним центром. Були створені та працювали десятки клубів в Одесі, Рені, Херсоні, Цюрупінську, Скадовську, Миколаєві, Первомайську, Бердянську, Татарбунарах, Белгороді-Дністровському. Тоді Диспут-клуб очолювала Людмила Ямщикова. У дебати в Одесі грали й школярі, й студенти. З 1999 по 2003 рік проводиться перший в Україні міжнародний турнір з парламентських дебатів Odessa Open. З 1996 по 2004 проводиться Літній дебатний табір, який стає втіленням розроблених педагогічних методик та однією з «візитівок» Одеських дебатів. Одеські дебати традиційно займають високі місця на турнірах, представляють Україну на міжнародних заходах, у міжнародних дебатних таборах. Диспут-клуб стає першим членом всесвітньої дебатної організації IDEA. До 2003 року постійно в дебати в клубах організації грають до 2000 школярів та студентів.

До 2002 року донорські організації зменшують та зовсім перестають фінансувати програму Дебати в Україні. Не дивлячись на це Диспут-клуб, вже під моїм керівництвом, продовжує активно існувати – проводити турніри, підтримувати клуби в роботі. Нажаль до 2005-2006 року останнє «покоління» дебатерів дорослішає та починає активне будівництво свого життя. Один з приводів для нашої спільної гордості – всі дебати надзвичайно успішні в будівництві власної кар'єри, розвитку власного бізнесу. Тим не менше наприкінці 2005 року я від'їжджаю з Одеси для роботи в органах прокуратури, а нового керівництва Диспут-клубу ми не знайшли. Тому з 2005 по 2007 рік в Одесі взагалі не проводились дебатні турніри, хоча певні клуби підтримували свою діяльність й навіть з'являлись нові.

З 2007 року Дебати в Одесі відновлюються разом з моїм поверненням до Одеси, але вже в новій організації – ВМГО «Дебатна Академія». У зв'язку з тим, що я більшість часу зайнятий своєю роботою, я

приймав рішення проводити заняття не в дебатних клубах, бо їх ще треба створити, а в уже діючих громадських організаціях, органах студентського самоврядування, для молодіжних лідерів Одеси. Наразі більшість молодіжних лідерів, керівництва громадських організацій, органів студентського самоврядування проходили дебатні заняття, та грали в Дебати. Постійно проводяться заняття з Дебатів у декількох громадських організаціях, ведуться переговори про відновлення Дебатів у ВНЗ. Дебатери потрохи залучаються до заходів Дебатної Академії.

Я ж, як тимчасово єдиний активний дебатер з Одеси, працюю директором Літньої Дебатної Школи, суджу на турнірах та іноді досить успішно граю:)

*Справжній одесит,
Славський Олександр*

Дебатний гороскоп на квітень

Овен (21.03 - 20.04)

У цьому місяці Ви – безперечний лідер і все залежить тільки від Вас. Проте стримуйте свої емоції (в т.ч. на суддівський аналіз та турнірну таблицю) і по-ввічливіше, будь ласка, з опонентами!

Телець (21.04 - 20.05)

Ви відчуваєте себе справжнім героєм дебатного рингу після насиченого березня, тому й не дивно, що у Вас з'явиться бажання побути на самоті. Це піде лише на користь, проте не дайте хандрі захопити вас у полон.

Близнюки (21.05 - 21.06)

Вас охопить надмірне прагнення до незалежності, існує велика ймовірність того, що воно призведе до конфліктів з оточуючими. Так що, не поспішайте виплескувати усі накопчені емоції на голову Вашого тім-мейта.

Рак (22.06 - 22.07)

Практичні раки особливу увагу у квітні приділять саме фінансовому аспекту, дебати відійдуть на задній план. Зірки радять Вам пам'ятати, що гроші мають бути не самоціллю, а лише інструментом її досягнення.

Лев (23.07 - 23.08)

Зірки обіцяють Вам плідну подорож за кордон, нові знайомства з іноземцями, розширення кругозору та відпочинок від щоденної рутини. Напевно, мова йде про міжнародний дебатний форум «Комарово 2010»...

Діви (24.08 - 23.09)

Старі, віджилі відносини ставлять Вас перед вибором - або Ви їх свідомо розриваєте і завершуєте цикли, або Ви будете поставлені перед фактом знищення "баласту", а це завжди супроводжується екстремальними ситуаціями і болючими переживаннями.

Терези (24.09 - 23.10)

Прийшов час романтики. Ви настільки захопитися особистим життям, що у Вас буде навіть не один, а цілих два об'єкти обожнювання. Пам'ятайте, що кількість не завжди переходить у якість...

Скорпіон (24.10 - 22.11)

Робота стане сенсом Вашого життя, принаймні на цей місяць, а про дебати Ви можете лише мріяти, сидючи у душному переповненому офісі і кваплячись із зустрічі на зустріч. Проте, звичайно, все залежить від Вас :)

Стрілець (23.11 - 21.12)

Терези не одні, хто буде цілком і повністю охоплений у квітні коханням. Романтичні побачення, гуляння під місяцем, поцілунки – це те, що чекає на Вас цієї прекрасної весняної пори.

Козеріг (22.12 - 20.01)

Вдосталь напрацювавшись у березні, Ви як ніхто інший, будете потребувати тепла близьких людей та сімейного затишку. Приділіть увагу своїм батькам, нехай вони відчувують вашу любов і вдячність.

Водолій (21.01 - 18.02)

Нескінченна череда зустрічей і переговорів накриє Вас лавиною. Пам'ятайте про те, що всі на світі справи переробити неможливо, а тому радимо Вам хоча б зрідка згадувати про відпочинок.

Риби (19.02 - 20.03)

Зірки радять присвятити цей місяць своєму здоров'ю, дієта та фізичні вправи зроблять із Вас як духовно, так і фізично сильну та витривалу особистість. Ну а якщо душа забажає інтелектуальних навантажень, то Дебатна Академія завжди для Вас відкрита :)

Над бюлетенем працювали:

Назарій Боярський: м.т. 097-925-888-1,
e-mail: n.boyarskiy@gmail.com
Світлана Роганова: e-mail: roganova90@mail.ru

Дмитро Стретович: м.т. 068-803-24-97,
e-mail: Str_ukrainian@mail.ru
Кіра Шиманська: e-mail: kira.shima@gmail.com